

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 5 en 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen
- Principiële goedkeuring

Samenvatting :

Het besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen laat niet toe dat installaties voor de opwekking van hernieuwbare energie in de eerste tien meter van de vrije stroken langs de autosnelwegen kunnen worden opgericht. Dit wijzigingsbesluit voorziet in een afwijkingsmogelijkheid voor installaties voor de opwekking van hernieuwbare energie en voor de aftakkingen van ondergrondse leidingen die hiervoor nodig zijn.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit besluit heeft binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het beleidsveld “weginfrastructuur en wegenbeleid”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/213.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd ontvangen op 21 mei 2024. Er werden geen opmerkingen geformuleerd.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

-Wat betreft de wijziging met betrekking tot hernieuwbare energie

In artikel 5 van het BVR van 25 januari 2019 wordt voorzien in een aantal limitatief omschreven afwijkingsmogelijkheden op de verbodsbepalingen in artikel 1, specifiek wat betreft de eerste tien meter van de vrije stroken.

Voor de plaatsing van installaties voor de opwekking van hernieuwbare energie en de aanhorigheden daarvan, zoals de aftakkingen van ondergrondse leidingen die daarvoor nodig zijn, is geen afwijkingsmogelijkheid voorzien.

Op 12 mei 2023 heeft de Vlaamse Regering een nieuw Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) goedgekeurd. Het gaat om een update van het initiële VEKP dat in 2019 werd goedgekeurd. Met dit plan worden de inspanningen in de sectoren transport, gebouwen, landbouw, (lichte) industrie en de afvalsector, de zogenaamde ESR-sectoren, aangescherpt. In het VEKP werd de vooropgestelde productie uit hernieuwbare energiebronnen in het Vlaamse Gewest in 2030 vastgesteld op 31.974 GWh. Dit vormt de Vlaamse bijdrage voor de totale Belgische hernieuwbare energiedoelstelling.

Om dit streefdoel te behalen zijn heel wat inspanningen nodig. Voor de inplanting van installaties voor de opwekking van hernieuwbare energie is er ook ruimte nodig, hetgeen in het dichtbevolkte Vlaanderen een schaars goed is. De nodige installaties dienen ook ruimtelijk te worden ingepast, wat evenmin steeds een gemakkelijke evenwichtsoefening is.

Op 11 december 2020 werd het Windplan 2025 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Een van de acties in dit Windplan is het opstellen van een Vlaams kader dat voldoende ruimte voorziet voor de uitbouw van windenergie in Vlaanderen. In uitvoering daarvan werd ondermeer de Omzendbrief OMV/2023/1 houdende een afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van winturbines opgesteld.

Uit de bovenvermelde beleidsdocumenten blijkt de nood en de ambitie om tegen 2050 een transitie te realiseren en om in dat kader ervoor te zorgen dat voldoende geschikte plaats wordt gevonden voor inplanting van hernieuwbare energie. Eén van de inplantingsvoorkeuren in de Omzendbrief betreft een clustering van windturbines met grootschalige lijninfrastructuren zoals autosnelwegen.

Hoewel de windturbines zelf om veiligheidsredenen normaliter niet tot vlak tegen de autosnelweg zullen kunnen worden ingeplant, ligt dit anders voor de technische aanhorigheden, bv. de noodzakelijke aftakkingen op elektriciteitsleidingen en middenspanningscabines.

Ook de plaatsing van zonnepanelen lijkt om dezelfde redenen, en steeds onder voorbehoud van een concrete toetsing, mogelijk te kunnen zijn in de eerste tien meter van de vrije stroken.

Om de opwekking van hernieuwbare energie te faciliteren, wil het huidig wijzigingsbesluit een afwijkingsmogelijkheid creëren in de eerste tien meter van de vrije stroken.

Het voorliggende voorontwerp van wijziging ligt in lijn met de wijziging die recent werd aangebracht aan de autosnelwegenwet. Bij Decreet van 22 maart 2024 over de weginfrastructuur en het wegenbeleid en de waterinfrastructuur en het waterbeleid werd in artikel 4, § 2, van de wet van 12 juli 1956 tot vaststelling van het statuut der autosnelwegen na de woorden “in verband met de dienst van de autosnelweg” de zinsneden “, hetzij voor de plaatsing van installaties voor hernieuwbare energie of telecommunicatie. Een afwijking kan alleen worden toegestaan voor zover deze

verenigbaar is met de functie van de autosnelweg” ingevoegd. Hiermee wordt voorzien in een uitdrukkelijke afwijkingsmogelijkheid op het principiële bouwverbod op het autosnelwegdomein, ten gunste van hernieuwbare energie.

-Wat betreft de aanpassing van de bevoegdheidsomschrijving van de minister

De voorgestelde wijziging betreft geen inhoudelijke wijziging doch beoogt enkel om doorheen het hele besluit de bevoegdheidsomschrijving van de minister in overeenstemming te brengen met de benaming van de beleidsvelden en bevoegdheden in artikel 12, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, wat betreft de vaststelling van beleidsvelden en inhoudelijke structurelementen, hierna genoemd het Organisatiebesluit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

In het bestaande artikel 5, eerste lid wordt de bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse minister aangepast aan de bewoordingen van het Organisatiebesluit.

In aanvulling op de bestaande lijst van mogelijke afwijkingen op het bouwverbod in de eerste tien meter van de vrije stroken, wordt door middel van een nieuw punt 4° een bijkomende afwijkingsmogelijkheid gecreëerd voor de oprichting van constructies ten behoeve van de opwekking van hernieuwbare energie. Dit omvat de hele technische installatie die daarvoor nodig is.

Om geen tegenspraak te creëren met het bestaande punt 1°, waarin wordt bepaald dat voor ondergrondse nutsleidingen wél een afwijking mogelijk is, doch enkel als daarop geen aftakkingen gebeuren, wordt ook in het geherformuleerde punt 1° verduidelijkt dat aftakkingen ten behoeve van de opwekking van hernieuwbare energie wél mogelijk zijn onder de vorm van een afwijking.

Artikel 2

De bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse minister wordt aangepast aan de bewoordingen van het Organisatiebesluit.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen uitleg.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op de begroting van het Vlaamse Gewest.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd ontvangen op 21 mei 2024. Er is geen begrotingsakkoord vereist.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-toets vereist.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale of provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, zal advies worden ingewonnen van de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 5 en 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen;
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 5 en 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen;
- het advies IF van 21 mei 2024.